PATVIRTINTA
Biržų rajono savivaldybės administracijos
direktoriaus 2026 m. gegužės 4 d.
įsakymu Nr.A-303

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KOMISIJOS MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ PADARYTAI ŽALAI APSKAIČIUOTI NUOSTATAI

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie nuostatai reglamentuoja Biržų rajono savivaldybės komisijos medžiojamųjų gyvūnų padarytai žalai apskaičiuoti (toliau – Komisija) darbo organizavimo tvarką.

2. Komisija sudaroma, keičiama ir naikinama Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

3. Komisija vadovaujasi Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymu, Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 486/359 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), kitais teisės aktais ir šiais nuostatais.

4. Komisijos darbas grindžiamas kolegialiu klausimų svarstymu, teisėtumo principu, asmenine Komisijos narių atsakomybe už jos kompetencijai priskirtų klausimų sprendimą bei sprendimų priėmimo nešališkumu.

II SKYRIUS
KOMISIJOS FUNKCIJOS

5. Komisijos funkcija – apskaičiuoti laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą žemės ūkio pasėliams, pievoms, ūkiniams gyvūnams, bitynams, miškui, hidrotechniniams ir (ar) melioracijos statiniams, vadovaujantis Metodika.

III SKYRIUS
KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

6. Komisijos darbą organizuoja ir posėdžiams vadovauja Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra (atostogos, liga, komandiruotė) – Komisijos pirmininko pavaduotojas.

7. Žemės, miško ir vandens telkinių sklypų, kuriuose nėra uždrausta medžioti, savininkai, valdytojai ir naudotojai arba ūkinių gyvūnų savininkai ir laikytojai (toliau - žalą patyrę asmenys) apie laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą žemės ūkio pasėliams, pievoms, ūkiniams gyvūnams, bitynams, miškui, hidrotechniniams ir (ar) melioracijos statiniams nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo žalos pastebėjimo dienos privalo pranešti išsiųsdami per Biologinės įvairovės informacinę sistemą (toliau – BĮIP) rašytinį prašymą dėl žalos įvertinimo ir atlyginimo:

7.1. medžioklės plotų naudotojams, kai žalą padaro kanopiniai žvėrys ar bebrai, jeigu juos medžioti nėra uždrausta ištisus metus;

7.2. atitinkamai savivaldybės seniūnijai, jeigu žalą patyrusiam asmeniui ir už žalą atsakingam medžioklės plotų naudotojui per 5 darbo dienas nuo rašytinio pranešimo apie žalą gavimo dienos nepavyksta susitarti dėl žalos atlyginimo arba už žalą atsakingas medžioklės plotų naudotojas per 3 darbo dienas nuo rašytinio pranešimo apie žalą gavimo dienos neatsako į žalą patyrusio asmens pranešimą;

7.3. atitinkamai savivaldybės seniūnijai, kai žalą padarė medžiojamieji gyvūnai, kuriuos medžioti yra uždrausta ištisus metus, arba kai žalą ūkiniams gyvūnams padarė vilkai, rudieji lokiai ar lūšys.

8. Seniūnijos seniūnas (arba seniūno pavaduotojas), gavęs rašytinį prašymą, pateiktą per BĮIP, dėl žalos įvertinimo ir atlyginimo, privalo kuo skubiau el. paštu pranešti Komisijos pirmininkui ir per 7 darbo dienas organizuoti žalos įvertinimą, išskyrus atvejus, kai:

8.1. žalos ūkiniams gyvūnams padaro vilkai, rudieji lokiai ir lūšys ar žalos bitynams padaro rudieji lokiai. Šiuo atveju žalą Komisija vertina artimiausią darbo dieną, einančią po seniūnijos pranešimo apie gautą rašytinį pranešimą dėl padarytos žalos, o prireikus (jeigu negalima pagrįstai nuspręsti, ar sužaloti ūkiniai gyvūnai išgyvens, kokia bus jų gydymo eiga, ar k.t.) nustato kitą konkretų žalos dydžio apskaičiavimo terminą;

8.2. dėl žalos pobūdžio, pavyzdžiui, žieminių pasėlių, jos dydį įmanoma nustatyti tik praėjus daugiau negu 7 darbo dienoms ir (arba) aktyviosios vegetacijos metu ar kitu objektyviu metu (šiuo atveju laikotarpį, kada žala yra geriausiai matoma ir ją įmanoma įvertinti, pasirenka Komisija), apie tai ji informuoja žalą patyrusius asmenis. Rekomenduojama pakartotinį žieminių pasėlių žalos vertinimą atlikti augalų vegetacijos tarpsniu ar prieš nuimant derlių.

9. Komisijos pirmininkas, gavęs raštišką pranešimą apie medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą, sukviečia komisiją (informuoja telefonu arba elektroniniu paštu) ir organizuoja jos darbą.

10. Į Komisijos narių atliekamą apžiūrą kviečiamas pareiškėjas. Gali būti kviečiami medžiotojų būrelio ar klubo, kurio nuomojamame plote padaryta žala, pirmininkas ar jo atstovas.

11. Komisija, nuvykusi į žemės ūkio pasėliams, pievoms, ūkiniams gyvūnams, bitynams, miškui, hidrotechniniams ir (ar) melioracijos statiniams padarytos žalos apžiūros vietą, atlieka reikiamas procedūras medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apžiūros aktui surašyti.

12. Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apžiūros aktą (1 priedas, 2 priedas arba 3 priedas) surašo Komisijos pirmininko įpareigotas Komisijos narys. Nesant tam tinkamų sąlygų Aktą surašyti vietoje (didelis vėjas, krituliai, žema lauko temperatūra ir kita), jis surašomas savivaldybės (seniūnijos) patalpose.

13. Komisijos žalos įvertinimo aktas ir patikros darbas laikomas teisėtu, jeigu atliekant atitinkamus veiksmus dalyvauja daugiau kaip pusė visų Komisijos narių.

14. Komisija medžiojamųjų gyvūnų padarytai žalai įvertinti apžiūros akto kopiją pateikia žalą patyrusiai šaliai ir, jei to prašo, medžioklės plotų naudotojui.

15. Kai žalos ūkiniams gyvūnams padaro vilkai ir lūšys, o bitynams – rudieji lokiai, Komisijos pirmininko pavedimu paskirtas Komisijos narys duomenis apie įvykį pateikia į BĮIP.

16. Padarytą žalą pinigine išraiška apskaičiuoja Komisijos pirmininko pavedimu paskirtas Komisijos narys pagal Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apskaičiavimo metodiką ir ji pateikiama tvirtinti Komisijos rengiamame posėdyje.

17. Komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų Komisijos narių. Komisijos posėdžiai protokoluojami, protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir protokolą surašęs sekretorius.

18. Komisijos sprendimu Komisijos posėdis gali būti uždaras – svarstant su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, susijusią informaciją. Uždaruose posėdžiuose turi teisę dalyvauti tik Komisijos nariai, sekretorius, kviestieji asmenys, su kuriais susiję nagrinėjami klausimai, ir (arba) jų įgalioti atstovai.

19. Komisija posėdyje priima sprendimą dėl žalos, padarytos medžiojamųjų gyvūnų, apskaičiavimo ir nuostolių atlyginimo (4 priedas). Komisijos nariai sprendimą priima bendru sutarimu. Tuo atveju, kai Komisijos nariai negali priimti sprendimo bendru sutarimu, balsuojama. Sprendimas priimamas posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma.

20. Sprendimą pasirašo sprendimo priėmime dalyvavę Komisijos nariai, jeigu Komisijos narys nesutinka su priimtu sprendimu, jis gali įrašyti pastabą sprendime.

21. Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dėl žalos atlyginimo, sprendimo kopija apie apskaičiuotą atlygintiną žalą išsiunčiama pareiškėjui ir, jei to prašo, medžioklės plotų naudotojui.

22. Žala nevertinama:

22.1. jei ji padaryta žemės sklypuose, kuriuose jų savininkas Medžioklės įstatymo nustatyta tvarka uždraudė medžioti;

22.2. jei pasėlius sunaikino medžiojamieji gyvūnai laiku nenuėmus derliaus (už javus (išskyrus grikius), ankštinius augalus, rapsus − po rugsėjo 15 d., grikius – po spalio 15 d., kukurūzus − po lapkričio 1 d. (auginamus grūdus – po lapkričio 30 d.), bulves ir burokėlius − po spalio 1 d., kopūstus ir morkas – po lapkričio 1 d., pašarinius runkelius – po lapkričio 1 d., cukrinius runkelius – po gruodžio 1 d.);

22.3. jeigu pasėliai sunyko dėl gamtinių veiksnių;

22.4. jeigu žala padaryta daugiamečių augalų sodų ir uogynų plotuose, įskaitant ir tarpueilius;

22.5. jeigu pažeisti pasėliai yra arčiau nei 200 m nuo gyvenamųjų sodybų ir naudojamų pastatų, išskyrus atvejus, kai gyvenamųjų sodybų ir naudojamų pastatų savininkai ar valdytojai leidžia medžioklės plotų valdytojams medžioti arčiau nei 200 m nuo gyvenamųjų sodybų ar naudojamų pastatų. Ši sąlyga netaikoma apskaičiuojant ir atlyginant stumbrų padarytą žalą;

22.6. žala pasėliams, pievoms ar sumedėjusiems sodo augalams padaryta kanopinių žvėrių ar bebrų, jeigu juos medžioti nėra uždrausta ištisus metus ir jeigu pagal Metodiką apskaičiuota pažeistų pasėlių ar sumedėjusių sodo augalų dalis neviršija 5 procentų viso pasėlių ar sumedėjusių sodo augalų užimamo žemės ploto;

22.7. ūkio subjektams, auginantiems miško supamus pasėlius iki 3 ha sklype arba ne daugiau kaip 200 m nuo ūkio subjekto sodybos nutolusiame iki 0,5 ha sklype, medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala atlyginama tik tuo atveju, jeigu pasėliai buvo aptverti aptvaru arba tvora;

22.8. kmynų, bulvinių saulėgrąžų (topinambų) pasėliams padaryta žala atlyginama tik tuo atveju, jeigu kmynų, bulvinių saulėgrąžų (topinambų) pasėliai buvo aptverti aptvaru arba tvora.

IV SKYRIUS
KOMISIJOS TEISĖS IR PAREIGOS

23. Esant reikalui, kviesti į posėdžius medžioklės plotų naudotojus, pareiškėjus, konsultantus ir kitus specialistus.

24. Komisijos nariai turi teisę:

24.1. gauti posėdyje numatomų svarstyti klausimų dokumentus: prašymų kopijas, apžiūrų aktus, duomenis apie derlingumą, produkcijos supirkimo rinkos kainas, protokolus ir pan.;

24.2. svarstydami klausimus reikšti savo nuomonę arba išdėstyti atskirą nuomonę raštu;

24.3. teikti pasiūlymus Komisijos veiklos klausimais.

25. Komisijos nariai privalo:

25.1. nepraleisti Komisijos posėdžių be pateisinamos priežasties;

25.2. nusišalinti, kai jo dalyvavimas svarstant klausimus ir priimant sprendimus svarstomais klausimais prieštarauja Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymui. Paaiškėjus tokioms aplinkybėms, jis privalo apie tai informuoti posėdžio dalyvius ir nusišalinti nuo klausimo svarstymo. Duomenys apie nusišalinimą turi būti įrašyti posėdžio protokole.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Komisija gautus skundus ir prašymus nagrinėja teisės aktų nustatyta tvarka.

27. Komisijos nuostatai keičiami, papildomi Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

28. Žalą patyrusių asmenų prašyme nurodyti asmens duomenys tvarkomi tik prašyme nurodytais tikslais, vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą Administracijoje.

_____